

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/87/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8613200442
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8613200442.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu Home Credit Slovakia, a.s. so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, proti žalovanej C. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX/X, B., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov č. 5, Prešov, o zaplatenie 2.222,81 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 04.02.2014 č.k. 4C 17/2013 - 75 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok okrem výroku o čiastočnom zastavení konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol. Pripustil späťvzatie návrhu v časti 153,18 Eur, v tejto časti konanie zastavil, účastníkom náhradu trov konania nepriznal a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania na účet právneho zástupcu vo výške 237,84 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V dôvodoch rozhodnutia súd prvého stupňa poukázal na to, že návrh bolo potrebné zamietnuť z dôvodu uplatnenej námietky premlčania, ktorú vzniesla v konaní tak žalovaná, ako aj vedľajší účastník. Uviedla, že žalobca podal návrh na začatie konania na príslušný súd 25.01.2013, k zosplateniu pohľadávky došlo 28.01.2013 a listom z 28.01.2010 vyzval žalobca žalovanú na splatenie celého úveru, teda odstúpil od zmluvy. Dňa 11.02.2010 si mohol právo po prvýkrát uplatniť a odstúpením od zmluvy sa táto zrušuje podľa § 48 ods. 2 OZ s právnymi účinkami ex tunc. Žalobca si tak v súdnom konaní nemôže uplatňovať nárok z titulu zrušenej zmluvy, ale len z dôvodu, že sa žalovaná bezdôvodne obohatila. V tejto súvislosti nastupuje režim bezdôvodného obohatenia. Podľa § 107 ods. 1 OZ sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčuje v dvojročnej lehote odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Pretože žalovaná a vedľajší účastník vzniesli námietku premlčania celého nároku, súd na túto námietku prihliadol s tým, že bez povšimnutia nemôže zostať skutočnosť, že došlo k odstúpeniu od zmluvy listom z 28.01.2010, keď zároveň bola vyhlásená predčasná splatnosť tohto úveru. Dňom 11.02.2010 tak nastala splatnosť, začala plynúť dvojročná premlčacia lehota, ktorá márne uplynula, pretože žaloba bola podaná až 25.01.2013. Zdôraznil, že predmet sporu má spotrebiteľský charakter, na uplatnenie práva je potrebné vychádzať z ustanovení Občianskeho zákonníka. Preto žaloba bola zamietnutá.

O trovách konania účastníkov rozhodol súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a podľa tohto ustanovenia rozhodoval aj o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a vedľajším účastníkom.

Proti tomuto rozsudku, a to proti výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá a výrokom o trovách konania podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok zrušiť a vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V dôvodoch odvolania žalobca poukazuje na to, že podľa súdu prvého stupňa žalobca od úverovej zmluvy odstúpil a preto v danom prípade ide medzi účastníkmi o bezdôvodné obohatenie. Súd prvého stupňa posúdil list z 28.01.2010 ako odstúpenie od úverovej zmluvy, čo však riadne neodôvodnil. Obmedzil sa len na konštatovanie, že týmto listom došlo k odstúpeniu od zmluvy. Žalobca tvrdí, že v návrhu na vydanie platobného rozkazu, ale aj z listu z 28.01.2010 je zrejmé, že žalobca od úverovej zmluvy neodstúpil a teda nemohlo dôjsť k účinkom podľa § 457 OZ. Ak by však aj od úverovej zmluvy odstúpil, obchodnoprávna úprava v § 506 Obchodného zákonníka určuje, že ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi. S poukazom na skutočnosť, že žalovaná sa dostala do omeškania so zaplatením splátok uvádzaných v žalobe, stal sa celý zostatok čerpaného úveru splatným, pričom splatnosť nastala ku dňu 28.01.2010. Žalobca na základe predmetnej výzvy k splateniu celého úveru od úverovej zmluvy neodstúpil, ale len využil svoje právo na zosplatenie úveru podľa úverových podmienok a v tejto súvislosti poukázal aj na § 565 OZ. Žaloba má za to, že zo samotného textu listu z 28.01.2010 s názvom splatenie celého úveru s výzvou na úhradu, ani z iného následného prejavu žalobcu nevyplýva, že by od úverovej zmluvy odstúpil. V tejto súvislosti súd pochybil, ak nedostatočne zistil skutkový stav a následne nepoužil ustanovenie správneho právneho predpisu a svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil. Žalobca ďalej tvrdí, že v danom prípade je potrebné aplikovať Obchodný zákonník v súvislosti s posúdením premlčania uplatňovaného nároku. Zdôrazňuje, že predmetná úverová zmluva je uzatvorená podľa Obchodného zákonníka a v zmysle § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka je táto úverová zmluva tzv. absolútnym obchodným záväzkovým vzťahom. Žalobca tiež tvrdí, že pri uplatňovaní svojho nároku na zaplatenie celej pohľadávky postupoval podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka. Je teda nesporné, že k splatnosti celej zvyšnej časti úveru došlo 28.01.2010, premlčacia lehota tak začala plynúť od 15-teho dňa nasledujúceho po zosplatení úveru, teda 15-ty deň od 28.01.2010, ktorým je deň 12.02.2010. Premlčacia lehota je v danom prípade 4-ročná podľa § 397 Obchodného zákonníka a nárok premlčaný nie je. Odmietá tiež výšku priznaných trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi a žalobca tiež poukazuje na to, že pokiaľ vzal späť návrh o zaplatenie sumy 153,18 Eur, žaloba v tejto časti bola vzatá z dôvodu plnenia zo strany žalovanej žalobcovi v tejto výške. Uvedené malo byť zohľadnené pri rozhodovaní o trovách konania účastníkov.

Žalovaná ani vedľajší účastník sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

Odvolací súd preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu v zmysle zásad vyjadrených v § 212 ods. 1,2 O.s.p. spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že nie sú dané podmienky pre potvrdenie, ani pre zmenu preskúmaného rozhodnutia, keď zároveň súd prvého stupňa sa nevyporiadal so všetkými okolnosťami podstatnými pre správne rozhodnutie o veci a zároveň rozhodnutie je nepreskúmateľné pre absenciu dostatočných dôvodov.

Ako je zrejmé z obsahu spisu, podanou žalobou sa žalobca vo vzťahu k žalovanej domáhal zaplatenia sumy 2.222,81 Eur s prísl., keď táto suma má pozostávať podľa žalobcu z nesplateného úveru v rozsahu 1.158,62 Eur a úroku z uvedenej zosplatennej istiny v rozsahu 1.064,19 Eur. Žalobca taktiež požaduje kapitalizovaný denný úrok z omeškania od zosplatenia do podania návrhu vo výške 635,88 Eur. Je zrejmé, že dňa 14.08.2008 bola medzi účastníkmi konania uzatvorená úverová zmluva, ktorou bol žalovanej poskytnutý úver v celkovej výške 1.759,28 Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala zaplatiť v splátkach po 39,07 Eur mesačne s počtom splátok 84 a celkové náklady spotrebiteľa boli vyjadrené sumou 1.540,13 Eur. Zmluva obsahuje určenie ročnej úrokovej sadzby 19,77 %, ako aj priemernú hodnotu RPMN 16,64 %.

Písomným podaním zo dňa 28.01.2010 (č.l. 8) žalobca žalovanej oznámil, že uplatňuje voči nej svoje právo na splatenie celého čerpaného úveru, keď aj napriek opakovaným výzvam úver nie je splácaný riadne a včas a to v nadväznosti na obsah úverových podmienok. Žalobca poukazuje na to, že v dôsledku tohto omeškania so splácaním úveru je žalovaná povinná okrem dlžných splátok uhradiť aj zostávajúcu časť úveru spolu so zmluvnou pokutou. Žalobca vyzval žalovanú k úhrade dlhu v lehote 15 dní odo dňa písania tohto listu.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom k 14.08.2008, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 citovaného zákona, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 citovaného zákona, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 48 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, od zmluvy môže účastník odstúpiť len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené, alebo účastníkmi dohodnuté.

Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté, alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

Súd prvého stupňa v preskúmanom rozhodnutí konštatuje, že zosplatením úveru zo strany žalobcu došlo k situácii, ktorá predpokladá pre posúdenie vzťahov účastníkov použiť ustanovenie § 457 Občianskeho zákonníka s tým, že došlo zároveň k odstúpeniu od zmluvy zo strany žalobcu.

Z listinných dôkazov predložených v tomto konaní však zatiaľ tieto závery nevyplývajú. V tejto súvislosti sa v spise nachádza oznámenie žalobcu zo dňa 28.01.2010, ktoré je nazvané splatenie celého úveru s výzvou k úhrade. Z obsahu tohto listinného dôkazu plynie, že spoločnosť žalobcu uplatňuje voči žalovanej svoje právo na splatenie celého čerpaného úveru s tým, že spolu s celým poskytnutým úverom je podľa žalobcu povinná žalovaná zaplatiť aj zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku. Žaloba zároveň vyzýva na úhradu sumy 2.790,02 Eur v lehote 15 dní od spísania tohto listu a upozorňuje žalovanú, že pokiaľ nesúhlasí s riešením sporu cestou rozhodcovského konania a praje si, aby bolo rozhodnutie vydané v rámci súdneho konania, je potrebné túto skutočnosť oznámiť v 15-dňovej lehote.

Na základe akých skutočností súd prvého stupňa dospel k záveru, že došlo zo strany žalobcu k odstúpeniu od úverovej zmluvy a úverová zmluva uzatvorená medzi účastníkmi tak bola zrušená, z preskúmaného rozhodnutia zistiteľné nie je.

Štruktúra odôvodnenia rozhodnutia je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR. Ak súd pri odôvodňovaní rozhodnutia nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, dochádza nielen k tomu, že rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Tieto požiadavky odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa dostatočným spôsobom nespĺňa v dôsledku čoho je dané rozhodnutie nepreskúmateľné, čo je dôvodom pre zrušenie veci postupom podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., pretože v dôsledku nepreskúmateľnosti rozhodnutia sa odníma účastníkovi možnosť konať pred súdom za situácie, že nie je transparentne jasné, na čom je založené rozhodnutie súdu.

Úlohou súdu prvého stupňa v ďalšom konaní v nadväznosti na uvedené zistenia bude vyporiadať sa so žiadaným nárokom zo strany žalobcu po predchádzajúcom zistení, kedy a akým spôsobom došlo k zosplateniu úveru po tom, čo žalovaná mala byť v omeškaní s plnením dlhu podľa úverovej zmluvy uzatvorenej medzi účastníkmi tohto konania. Bude tiež potrebné zistiť, či skutočne a akým spôsobom došlo k odstúpeniu žalobcu od takto uzatvorenej úverovej zmluvy, v nadväznosti na to súd prvého stupňa ustáli predmet konania a jeho rozsah a vyporiada sa pritom aj s námietkou premlčania uplatnenou zo strany žalovanej a vedľajšieho účastníka. Je potrebné zdôrazniť, že právne vzťahy účastníkov môžu byť

riešené v súlade s ustanovením § 457 Občianskeho zákonníka iba za tej situácie, ak bude nepochybne zistené, že došlo k zrušeniu zmluvy o úvere.

V novom rozhodnutí o veci súd prvého stupňa rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.